

Abbingahiem (Leeuwarden) laat kansen liggen. It takes two to tango.

Zorgcentrum Abbingahiem

Jansoniussstraat 4

8934 BM Leeuwarden

Tel. : 058-2865858

www.abbingahiem.nl

Email: geen rechtstreeks e-mailadres Abbingahiem via de website te vinden. Wel (nemen we aan) via de website van Zorggroep Noorderbreedte waar Abbingahiem onderdeel van uitmaakt klantenservice@znb.nl.

Klik op de afbeelding om deze visite in pdf te downloaden en [hier](#) voor de link naar Abbingahiem op ZorgkaartNederland.nl (waardering 7.4).

- **De omgeving**
- **Groen voor de deur onbegaanbaar**
- **Moderne zorgvisie**
- **Gebouw van binnen en van buiten is het ver over twaalven**
- **Publieke ruimten kraak noch smaak**
- **Voor je plezier ga je niet in het restaurant zitten**
- **Publieke ruimten maken onverzorgde indruk**
- **Goed bedeed qua voorzieningen**
- **Website bevat goede informatie en iets over kwaliteit**
- **Tango**
- **Publieke sfeer van het gebouw in schrille tegenstelling tot filosofie**

Het is herfst in augustus als wij richting Friesland afreizen naar verpleeg- en verzorgingshuis Abbingahiem in Leeuwarden. Storm en regen striemen de toeristen die halverwege de Afsluitdijk zijn uitgestapt voor een blik over zee. Wij dalen er af naar een sfeervol cafeetje en wanen ons in de gezellige kombuis van een schip. We doen ons tegoed aan lekkere koffie met appeltaart, terwijl de korte golfslag van het IJsselmeer tekeer gaat. Met de 130 kilometer die op de Afsluitdijk tegenwoordig zijn toegestaan, zijn we snel in Friesland. De ring Leeuwarden tot Abbingahiem vergt nog een stief kwartiertje en leert ons Randstedelingen Leeuwarden van een andere kant kennen.

De omgeving

Abbingahiem treffen we in een buitenwijk. Eerst passeren we het Medisch Centrum Leeuwarden en het somatische verpleeghuis Bornia Herne. Het Ziekenhuis streelt architectonisch het oog en is verblindend schoon-wit. Dit in tegenstelling tot Bornia Herne en Abbingahiem, die er als het ware naast staan en onderdeel uitmaken van dezelfde Zorggroep Noorderbreedte. Het geeft weer eens de indruk dat de AWBZ het armelui kindje van de zorg is.

Abbingahiem grenst aan een woonwijk, die zowel bestaat uit een stuk gezellig oud Leeuwarden, als een architectonisch verrassend nieuwbouwwijkje met veel aangenaam groen.

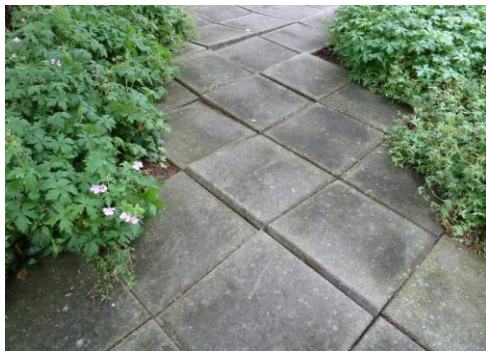
We maken eerst een wandelingetje naar een winkelstraat in de buurt. Het vergt van ons wel enig oriënteren, maar de rasechte Noorderling weet natuurlijk meteen de weg naar de aangenaam levendige straat met een gevarieerd winkelbestand. Hopelijk weten de bewoners van Abbingahiem deze straat ook regelmatig te vinden.

Groen voor de deur onbegaanbaar

Verpleeg- en verzorgingshuis Abbingahiem is een blokkendoos uit de jaren zeventig met zes etages. We lopen om het gebouw heen. De begane grond wordt aan de achterkant vooral door technische ruimten in beslag genomen. Er zijn balkons. We zien er weinig fleur en kleur op.

Bij de voordeur dit keer nu eens geen auto's, maar een stuk groen met een vijvertje. Echter niet te vroeg gejuicht, want er doorheen lopend kunnen we niet anders dan concluderen dat de paden en de banken in dit stukje groen nooit gebruikt worden. Het tegelpad is onbegaanbaar voor wie slecht ter been is: tegels liggen schots en scheef, de vijver ligt vol kroos.

Moderne zorgvisie

Abbingahiem telt 140 appartementen voor zowel alleenstaanden als echtparen en biedt zowel verzorgingshuiszorg, als (aanvullende) verpleeghuiszorg. Abbingahiem beschikt op de eerste etage over een psychogeriatrische afdeling 'de Roef' met twaalf bewoners waar kleinschalig gewoond wordt. Er zijn daar twee huiskamers, vijf tweepersoons en twee eenpersoonskamers. Van buitenaf kunnen we aan de balkoninrichting niet zien waar het kleinschalig wonen zich afspeelt. Alles ook hier is even betonnig grijs en kaal. Wij zouden de psychogeriatricie precies een verdieping lager op de begane grond hebben gesitueerd met meteen aangrenzend een mooie, groene buitenruimte, die hen beschutte bewegingsvrijheid geeft.

De folder, die van de website van Noorderbreedte is te downloaden staat vol met de juiste woorden qua eigentijdse visie en inzet: wonen bij Noorderbreedte voor mensen met dementie betekent persoonlijke zorg en wooncomfort. En de erin opgenomen visie op zelfstandigheid van de bewoners spreekt ons zeer aan: 'de zorgverlening vindt plaats op basis van gelijkwaardigheid tussen u en de medewerkers. U onderhandelt met de medewerkers over de zorg welke u geboden wordt, waarbij het behoud van privacy, vrijheid en zelfstandigheid voorop staan.'

We lezen verder in de folder dat er bij het kleinschalig wonen gebruik gemaakt wordt van de centrale voorzieningen als keuken en wasserij. Op bezoek in Abbingahiem horen we echter dat er op de woongroepen zelf wordt gekookt. Verzorgingshuisbewoners die zelf niet koken krijgen tussen 12.00 en 13.00 uur hun warme maaltijd uit de keuken. Het is de bedoeling dat zij zelf voor hun broodmaaltijden zorgen. Daarvoor ontvangen zij een bedrag van het huis.

Gebouw van binnen en van buiten is het ver over twaalfen

Het gebouw waarin Abbingahiem is gehuisvest, is oud. Het staat er waarschijnlijk al zo'n ruim 40 jaar. Alhoewel, wat is oud? De Leeuwarder binnenstad en het wijkje waar Abbingahiem in staat heeft een veel langere staat van dienst, en daar zou de gedachte aan sloop niet in je opkomen. In het Masterplan Bouwinitiatieven Noorderbreedte 2006- 2015 staat het verpleeghuis op de rol voor gedeeltelijke nieuwbouw en renovatie, maar wanneer? In het jaarverslag 2010 van de instelling is het nog niet onder de concreet genoemde plannen voor de toekomst opgenomen! En op de website staat weer dat Abbingahiem wordt *omgebouwd* tot een multifunctioneel centrum met een breed aanbod van zorg en diensten. Maar wanneer blijft onduidelijk, terwijl het naar onze mening over twaalfen is.

Publieke ruimten kraak noch smaak

Zonder dat wij uit eigen waarneming iets kunnen zeggen over de kwaliteit van de zorg die in Abbingahiem geboden wordt (onder het kopje website en kwaliteit gaan we er wel iets op in) moet het ons van het hart, dat een gebouw als dit volstrekt achterhaald en urgent aan vernieuwing toe is. De publieke ruimten hebben kraak noch smaak. De hal, de gangen en het restaurant kunnen overdag niet zonder kunstlicht, vanwege de lage plafonds en de sombere inrichting. Nergens zijn het harde TL- licht en de standaard systeem plafonds vervangen. De luifel die het restaurant omgeeft en die een meter vanuit de gevel steekt voorkomt de toetreding van licht. Her en der is een

poging gedaan om er een beetje gezelligheid in te brengen, maar duidelijk is, dat er niemand bij is geweest die daar kaas van heeft gegeten.

Voor je plezier ga je niet in het restaurant zitten

De inrichting van het restaurant is beneden ieder peil van aantrekkelijkheid. Op de tafels staan kunstbloemen, er ligt tapijt dat qua aanzien het midden houdt tussen asfalt en een grindpad en dat vol vlekken zit. Naast een enkel schilderij zijn er bloemen van crêpepapier om een vlieger heen gedrapeerd, als wandversiering. Er staat een orgeltje met z'n kale rug gekeerd naar de bezoekers van het restaurant. En op een tweetal plekken is getracht een oud interieurtje na te bootsen, maar deze staan erbij als een vlag op een modderschuit. Kortom: fantasieloos.

Het restaurant staat open voor buurtbewoners. Als we er naar vragen, blijkt dat er maar twee buurtbewoners regelmatig gebruik van maken. Het verwondert ons niet, gezien de inrichting en de variatie in het aanbod. Het kan zijn dat dit laatste samenhangt met de vakantieperiode. Het restaurant heeft de deuren nu ook alleen maar open van 11.45 tot 13.15 uur. We nemen er zelf een kopje soep. Waar de ene Dame The hem goed te eten vindt, gruwelt de andere Dame The van de brokken vlees, die zo uit een blik lijken te zijn gekomen en de vetogen die in de soep drijven. Terwijl we voor enen bestellen, is er nog weinig in de aanbieding en is men al bezig op te ruimen. Toen we om het gebouw heen liepen zagen we een klein autootje van resto Van Harte langs rijden met daarop de tekst: 'Drie gangen menu voor 6 euro (voor minima 3 euro)'. Zou deze firma iets voor Abbingahiem kunnen betekenen? Aan het restaurant is een biljartzaal gekoppeld met veel aankondigen in gebiedende bewoordingen. Door de ramen van het enorme restaurant zien we buiten houten bankjes staan. Ze lijken ons weinig in gebruik, als je de buitendeur ernaar toe al weet te vinden.

Publieke ruimten maken onverzorgde indruk

In de gangen valt het ons op dat de deuren van alle toiletten open staan. Dat maakt het er niet gezelliger op. In de hal grenzend aan het restaurant en aan de ruimte voor dagbehandeling staat een bankje. Het ligt vol met losse zittingen van het tuinmeubilair. En als we naar buiten kijken dan zien we dat de overvloedig aanwezige buitenruimte en de vele afzonderlijke plekken daarbinnen geen functie hebben om eens lekker buiten te vertoeven. Daarvoor staan er ondanks het slechte weer te weinig losse tafels en stoelen zonder enige samenhang. Ook van binnenuit is er geen enkele aansporing om de buitenlucht in te gaan. We zijn gecharmeerd van het briefje bij de deur naar de bewonersappartementen: Pas op dat de poes niet mee naar binnen gaat. Onder de kapstokken bij het restaurant staan trolleys voor het vervoer van koffie en thee geparkeerd en verderop treffen we twee bedden als obstakels in de gang aan. In de gang die grenst aan de hal staan een aantal computers, op de website aangeduid als internetcafé.

De vitrages die we voor de ramen treffen hebben meerdere kleuren witcrème en zijn ook wel aan vernieuwing toe.

We vragen de receptioniste of er iemand aanwezig is die ons iets kan vertellen over het groepswonen voor psychogeriatrische bewoners op de eerste etage, Maar daarvoor moeten we toch echt eerst een afspraak maken en na enig gezoek krijgen we een tel.nr en e-mailadres mee. De folders die ons wat meer informatie zouden kunnen verschaffen zijn op.

Goed bedeed qua voorzieningen

Qua voorzieningen en activiteiten lijkt Abbingahiem redelijk tot goed bedeed, maken we op uit de programma's, die we aantreffen. Naast de gebruikelijke clubs kunnen de bewoners zich opgeven voor cursussen die door kunstenaars worden geboden en wordt er elke 14 dagen een uitstapje georganiseerd naar een bezienswaardigheid in de omgeving of naar de stad om te winkelen. Af en toe worden er bijzondere activiteiten georganiseerd, zoals boottochten, modeshows en bloemenmarkten. In hoeverre de bewoners van 'de Roef' hierbij betrokken worden, komen we niet te weten. We werpen een blik op het winkeltje dat tussen de middag dicht is en zien dat er een ruim assortiment aan (kruideniers-) artikelen aanwezig is. Er is een kapper, een pedicure en een bibliotheek een kleine oefenzaal voor fysiotherapie en er worden in de recreatiezaal wekelijks gymnastieklessen gegeven. Het wordt vast allemaal intensief gebruikt, maar in de zomerperiode even niet.

Website bevat goede informatie en iets over kwaliteit

Via de website is behoorlijk veel informatie te krijgen over het wonen, de zorg en het welzijn op Abbingahiem. Helaas is er geen eigen e-mailadres. Dat gaat via het moederbedrijf Noorderbreedte. Er kunnen veel folders gedownload worden.

Familieparticipatie staat hoog in het vaandel, alhoewel we de wijze van uitwerking niet hebben kunnen vinden. In het jaarverslag 2010 van Noorderbreedte lezen we dat de cliënttevredenheid tweejaarlijks gemeten wordt met behulp van de CQ-index. De cijfers zijn getotaliseerd voor alle verpleeghuizen en alle verzorgingshuizen. Waar de medewerkers de verpleeghuizen in 2007 resp. 2009 met een 8.1, 8.0 waarden, doen de bewoners of hun contactpersonen (bij dementie) dat met de cijfers 7.7 en 7.8. Voor de verzorgingshuizen is de waardering 8.1 en 8.2 (medewerkers) en 7.7 en 7.8 (bewoners). Een lichte daling van een tiende procent punt over twee jaar.

Abbingahiem doet mee aan de landelijke prevalentie meting Zorgproblemen, die de Universiteit van Maastricht tweejaarlijks houdt.

Op Zorgkaart Nederland krijgt het huis een 7,4 op basis van 18 reacties, waarvan de laatste in juli 2010 geplaatst is. Op de Volkskrant verzorgingshuizen en gecombineerde huizenlijst staat het op plaats 776 (van de 1257 huizen). Op de website vind je over deze beide zaken niets.

Zorggroep Noorderbreedte, Noorderbreedte, Medisch Centrum Leeuwarden en Abbingahiem: BV's en stichtingen

Als je de website afstruint, duizelt het je ook wel wat. Abbingahiem heeft dan ook een rijke geschiedenis. De naam Abbingahiem kreeg het huis in 1983. Daarvoor heette het Triotel, een heilige drie eenheid bijkans van verpleeghuis, verzorgingshuis en ziekenhuis. Een keten avant la lettre. En de Zorggroep Noorderbreedte pretendeert dat de facto nog steeds te zijn met zijn Medisch Centrum Leeuwarden, Thuiszorg, 12 zorgcentra en woonvormen voor bijzondere doelgroepen allen onder een koepel. Sinds 1987 heeft het 7 fusies en 2 juridische structuur veranderingen ondergaan. De Zorggroep Noorderbreedte is de stichting die voor 100% eigenaar/aandeelhouder is van Noorderbreedte BV en Medisch Centrum Leeuwarden BV. Hm, de grenzen tussen ideëel, maatschappelijk en privaat worden zo wel wat diffuus. Heeft dit alles zijn invloed op de door ons aangetroffen situatie in Abbingahiem gehad?

Tango

Het besef dat er wat moet gebeuren, leiden wij ook af aan het Tango programma dat Abbingahiem onder de medewerkers heeft lopen. Tango faciliteert de medewerkers om in beweging te komen. De medewerkers worden geacht de kernwaarden gastvrij,

initiatief, professioneel en betrokken te incorporeren en uit te dragen. Maar kan dat lukken in een gebouw, waarvan de , inrichting en de omgeving zo zielloos is. En geef je daarmee als management niet het verkeerde voorbeeld richting je mensen op de werkvloer?

Publieke sfeer van het gebouw in schrille tegenstelling tot filosofie

Concluderend zijn we van mening dat de filosofie en de wil om vooruitstrevend en innoverend te zijn er dubbel en dwars is, maar dat daarvan niks in de aandacht voor de publieke ruimten terug te vinden is. Het is er sfeerloos, onverschillig en fantasieloos. Gek is dat! Het publieke deel van het huis heeft kraak noch smaak zoals we hiervoor al aangaven.

Onze beoordeling betreft het gebouw in zijn omgeving en daar kunnen we echt niet meer dan 2 theekopjes voor geven. Ons devies: Pak zo snel mogelijk door op de voorgenomen uitvoering van (ver)nieuwbouw en renovatie. De tips die wij op deze site over dat onderwerp geven kunnen daarbij voor een creatief resultaat zorgen met een mooie balans tussen rust en reuring. En voor het zover is, dat de (ver)nieuwbouw gerealiseerd is, is het aan te bevelen de uitstraling van de publieke ruimten een 'schwung' te geven, die overeenkomt met de visie en de uitgeschreven wil. Daar moet en hoeft niet mee gewacht te worden! Ook in een oud gebouw is het heel aangenaam toeven als je er maar vanuit een visie, liefde en zorgzaamheid in stopt. De CQ scores, maar ook die van welk lijstje dan ook, van medewerkers, van bewoners of van naasten vliegen dan vanzelf omhoog. It takes two to Tango!

© 26 augustus 2011